

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Державна вища професійна школа ім. кап. Вітольда Пілецького в Освенцеми (Польща)
Університет економіки в Братиславі
Факультет економіки бізнесу в Кошице (Словацька Республіка)

**IV Міжнародна
науково-практична конференція
“УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІЇ І ВИКЛИКИ”**

6-7 квітня 2022 р.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

У66

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
Вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від 18 квітня 2022 року)*

У66

Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії і виклики: збірник тез доповідей IV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Мукачево, 6-7 квітня 2022 р.). – Мукачево: МДУ, 2022. – 272 с.

***Відповідальний за випуск:** ФЕЄР Оксана – к.е.н., доц., доцент кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму, відповідальна за наукову роботу кафедри.*

***Технічний редактор:** ТОВТ Тетяна – к.е.н., доцент.*

У збірнику тез за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції, що проводилася кафедрою менеджменту, управління економічними процесами та туризму Мукачівського державного університету, висвітлюються погляди науковців, здобувачів освіти, представників державних органів влади та місцевого самоврядування, підприємницьких структур на актуальні проблеми управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів в сучасних умовах.

Матеріали структуровані в розрізі декількох напрямів досліджень: «Управління економікою держави в умовах глобальних перетворень»; «Особливості регіонального управління господарськими процесами»; «Управління економічними процесами суб'єктів господарювання»; «Фінансове регулювання та обліково-аналітичне забезпечення діяльності суб'єктів на мікро- та макрорівнях»; «Управління інвестиційно-інноваційною діяльністю»; «Управління освітньою діяльністю у цифровому просторі»; «Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства».

Матеріали подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

Матеріали конференції доступні для перегляду на офіційному сайті університету за адресою <https://msu.edu.ua/konferenciji-seminari/>

© Мукачівський державний університет, 2022
© Кафедра менеджменту, управління економічними процесами та туризму, 2022

Атрощенко Т.О. Управлінська культура керівника закладу дошкільної освіти: методичний контекст	218
Бондар Т.І. Управління інклюзивною освітою в Україні	220
Газдик М.М. Механізми формування професійної компетентності у майбутніх операторів з обробки інформації та програмного забезпечення у процесі фахової підготовки	223
Завербний А.С., Макарова Ю.С. Використання віртуальної реальності в освітньому процесі	227
Кучінка Т.В. Освітній менеджмент: закономірності та основні принципи	229
Липчанко-Ковачик О.В., Попович А. Формування навичок роботи з художнім твором в умовах дистанційного навчання	231
Рубіш М.А. Особливості впровадження інклюзивного навчання в закладах освіти	233
Товканець Г.В. Дослідницький підхід в освіті	234
Товканець О.С. Управління якістю освіти як відображення мети та стандартів освіти	236
Фізеші О.Й. Поняття «управління освітою» в науковому дискурсі	238
Черепаня М.Т. Інтернатні заклади в Україні: підпорядкування та управління	241
Щербан Т.Д., Гоблик В.В. Психологічні особливості підготовки майбутніх управлінців в умовах дистанційної освіти	243

СЕКЦІЯ 7. ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА

Trushkina N., Zhyvko Z. Transformation of logistics services for agricultural product consumers in the digital age	246
Джунієв Л.В., Ємчук Л.В. Особливості управління інноваційними бізнес-процесами за умов розвитку інформаційного суспільства	247
Іртищева І.О., Романенко С.С. Державно-громадське управління та принципи побудови спортивно-оздоровчої сфери	250
Ларка Л.С. Особливості організації проведення маркетингових досліджень в умовах інформаційного суспільства	253
Немчук П.В. Система управління за умов функціонування інформаційного суспільства	257
Папп В.В., Бошота Н.В. Роль державного управління у розвитку туристичної сфери країни	259
Сидоренко Є.В. Інструменти цифровізації для місцевого економічного розвитку	261
Товт Т.Й. Адаптація процесу адміністрування публічних послуг в умовах воєнного стану	263
Юшин С.О. Міра поєднання централізації і децентралізації державної влади в умовах становлення інформаційного суспільства	266

УДК 338.48:351(477)

ПАПП В.В.

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри менеджменту,
управління економічними процесами та туризму,

БОШОТА Н.В.

кандидат економічних наук,
заступник головного бухгалтера,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

РОЛЬ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ У РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ КРАЇНИ

Туризм є однією з галузей світової економіки, що найбільш динамічно розвивається, що суттєво впливає на макроекономічний ефект, який вимірюються часткою у валовому внутрішньому продукті або рівнем зайнятості у туристичній сфері країни. Тому це важливий напрямок соціально-економічної політики будь-якої держави. Для ефективного управління у сфері туризму необхідні спеціалізовані інституції, які функціонують на окремих рівнях державного управління, володіючи компетенціями та інструментами, що дозволяють формувати ринкові відносини в туризмі. Відносини між суб'єктами туристичної політики та туристичними підприємствами формуються шляхом використання регулятивних інструментів. Втручання державних інституцій в економіку туризму спрямоване на формування попиту та розвиток туристичної галузі в національному господарстві. Роль держави в туристичній сфері має бути зведена, серед іншого, до таких основних цілей: задоволення туристичних потреб суспільства та формування оптимальних розмірів і структури туристичних потоків в заданих умовах [1]. Державне управління в туризмі повинно не тільки включати заходи у сфері контролю за діяльністю туристичних підприємств, але і розробка політики розвитку цієї галузі, яка узгоджується з усіма суб'єктами туристичного ринку. Таким чином, слід визнати, що державні установи здійснюють управління сферою туризму, як через нормативне регулювання, так і шляхом реального впливу на ринкові процеси у цій галузі.

Метою дослідження є виявлення тенденцій системи державного управління туристичною сферою країни, та розробка напрямів покращення цієї діяльності.

Туристичний ринок є важливою сферою інтересів держави та її органів. Це відображається в таких аспектах:

- а) економічний – пов'язаний з функціонуванням суб'єктів туристичного бізнесу;
- б) соціальний – забезпечення соціальних потреб у сфері туристичної діяльності.

Туристична політика є частиною загальної соціально-економічної політики держави, що поєднує соціальні та економічні цілі, а також передумови для державного регулювання туристичної сфери органами влади. Туристична політика повинна розглядатися як одна із спеціалізованих галузевих політик, що забезпечує можливість прямого впливу держави на туристичний ринок і формування відносин з іншими галузевими політиками, зокрема міжнародною, регіональною, промисловою, політикою зайнятості, охорони навколишнього середовища, культури, торгівлі та зв'язку [2].

Державне регулювання туристичного ринку є результатом туристичної політики країни. Під туристичною політикою слід розуміти діяльність держави та її органів на основі визначення економічних і соціальних цілей, пов'язаних з туризмом, а також вибір відповідних інструментів, необхідних для їх реалізації, що в результаті призводить до формування оптимальної структури туристичного ринку, як з боку суб'єктів туристичної пропозиції, так і з боку суб'єктів туристичного попиту [3]. Основним завданням туристичної політики є формування оптимальних розмірів і структури туристичного потоку та координація розвитку туризму з іншими галузями економіки країни.

Структуру туристичної політики формують:

– суб'єкти політики – спеціалізовані державні органи та установи, що мають визначену законодавством компетенцію використовувати інструменти безпосереднього впливу на суб'єктів туристичного ринку;

– адресати політики – підприємці та туристичні дестинації та споживачі туристичних послуг;

– методи політики, які також називають моделями політики, тобто способи і рівень залучення органів державної влади до процесів на туристичному ринку;

– інструменти політики – дії органів державної влади, в межах моделі політики, які є засобами реалізації поставлених цілей і завдань.

Реалізація туристичної політики компетентними державними органами вимагає визначення інструментів, які забезпечують поведінку окремих учасників ринку, особливо підприємств туристичної сфери, а також клієнтів (туристів).

Інструменти туристичної політики можна розділити на дві основні групи:

– загальна державна політика (наприклад, стимулювання функціонування сфери послуг, заходи у сфері регіонального розвитку, активізація транскордонного співробітництва тощо);

– спеціалізовані, що передбачають нормативно-правове регулювання туристичного ринку (наприклад, вдосконалення законодавства у сфері туризму).

За типом можна виділити наступні державні інструменти управління туризмом: економічні, юридичні, адміністративні, організаційні, інформаційні, морально-етичні.

Обсяг і рівень використовуваних інструментів визначають модель туристичної політики держави, а також характер відносин між державою і суб'єктами туризму [4].

Слід також відмітити основні проблеми в управлінні туризмом державними установами, які включають:

– надмірно розвинену систему державних інституцій, які здійснюють вплив на туристичну сферу;

– низька ефективність регулятивних заходів з боку держави;

– відсутність координації дій між різними державними інституціями, які регулюють туристичну сферу;

– зосередження державних управлінських заходів в основному на короткострокових цілях;

– відсутність узгоджених стратегічних напрямів державної туристичної політики [5].

З врахуванням вище викладеного, позитивною передумовою системи державного управління туристичної сфери є діяльність, що здійснюється переважно на місцевому рівні, де регулюючі функції муніципальних органів влади поєднуються з реальними заходами управління, на основі яких приймаються рішення про розвиток туризму.

Список використаних джерел:

1. Домбровська С.М., Білотіл О.М., Помаза-Пономаренко А.Л. *Державне регулювання туристичної галузі України: монографія*. Харків: НУЦЗУ, 2016. 196 с.

2. Леоненко Н.А. *Механізми державного регулювання туристичної сфери України: дис. на здобуття наук. ступеня доктора наук з державного управління: 25.00.02 / Н. А. Леоненко. – Х., 2021. – 406 с.*

3. Майстро С.В., Батир Ю.Г. *Державне регулювання та перспективи розвитку туристичної індустрії в Україні. Вісник Національного університету цивільного захисту України: зб. наук. пр. Х.: Вид-во НУЦЗУ, 2018. С. 29–35.*

4. Маноїленко К.М. *Нормативно-правове регулювання туризму в Україні. Південноукраїнський правничий часопис. 2017. № 4. С. 26-28.*

5. Щепанський Е.В. *Програмно-цільовий метод державного регулювання розвитку туристично-рекреаційної сфери. Університетські наукові записки. Часопис ХУУП. 2017. № 4. С. 10–22.*

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>